

Hội thảo khoa học quốc tế “Kho tư liệu ảnh EFEO lưu trữ tại Thư viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam”

Ngày 25/11/2021, tại Hà Nội, Viện Thông tin Khoa học xã hội (KHXH), Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam phối hợp với Viện Viễn Đông Bác cổ Pháp (The École Française d’Extrême-Orient - EFEO) tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế với chủ đề “Kho tư liệu ảnh EFEO lưu trữ tại Thư viện KHXH, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam”. Hội thảo được tổ chức theo hình thức trực tiếp và trực tuyến tại hai điểm cầu Hà Nội (Việt Nam) và Paris (Pháp), với sự tham gia của GS. Christophe Marquet - Giám đốc EFEO Paris và TS. Isabelle Poujoi - Chuyên gia Phụ trách kho ảnh tại EFEO Paris, ông Philippe Le Failler - Trưởng đại diện Văn phòng EFEO tại Hà Nội cùng đồng đạo các nhà khoa học Việt Nam. Hội thảo nằm trong khuôn khổ hoạt động của Dự án hợp tác giữa Viện Thông tin KHXH và EFEO Paris trong xây dựng trang web chung về bộ ảnh được chụp bởi nhân viên và bằng thiết bị của EFEO vào đầu thế kỷ XX, hiện đang được lưu trữ tại EFEO Paris và Thư viện KHXH.

Thư viện KHXH do Viện Thông tin KHXH quản lý hiện lưu trữ nhiều tài liệu cổ do EFEO bàn giao lại vào năm 1957. Đặc biệt là Kho ảnh với gần 60.000 bức - một trong những Kho tư liệu quý hiếm vào loại bậc nhất ở khu vực Đông Nam Á về Đông Phương học. Kho ảnh là kết quả của quá trình sưu tầm, nghiên cứu của nhiều thế hệ các chuyên gia, nhà nghiên cứu, khảo cổ, kiến trúc, lịch sử... đóng góp cho EFEO trước đây và Viện Thông tin KHXH sau này. Kho ảnh được chia thành 20 chủ đề lớn như: ảnh di tích lịch sử Việt Nam (chụp các đình,

chùa, đền, miếu, điện, nhà thờ, cung điện, thành trì, lăng mộ), ảnh dân tộc (chụp các dân tộc thiểu số ở miền núi phía Bắc, trên cao nguyên miền Trung hay ngư dân ven biển), ảnh sinh hoạt văn hóa (chụp các lễ hội tôn giáo, tục thờ cúng, lên đồng, hát bóng...). Đặc biệt là các bức ảnh chụp các di chỉ, hiện vật khảo cổ, các quá trình khai quật, khu vực khai quật tại một số vùng miền ở Việt Nam (hơn 3.000 ảnh), ảnh chụp các di tích văn hóa, di chỉ hiện vật nghệ thuật Chăm, các tháp ở Thánh địa Mỹ Sơn (hơn 2.000 ảnh). Đây là những tư liệu lịch sử có giá trị lớn đối với công tác nghiên cứu hiện nay.

Các tham luận của các học giả Pháp và Việt Nam tại Hội thảo đã nêu bật những đóng góp to lớn của kho tư liệu ảnh EFEO tại Thư viện KHXH: không chỉ phục vụ hữu ích trong lĩnh vực nghiên cứu KHXH và nhân văn mà còn là cơ sở khoa học quan trọng trong việc nghiên cứu phục dựng, đặc biệt là phục dựng 3D đối với các công trình văn hóa, lịch sử, khảo cổ, tôn giáo, các khu di tích trong tương lai. Với những giá trị lớn của kho ảnh, các nhà nghiên cứu đã đặt ra những định hướng về tổ chức bảo quản, lưu trữ và quảng bá khối tư liệu ảnh chung này. Các đại biểu nhận định, sự phong phú và đa dạng của Cơ sở dữ liệu ảnh EFEO đã, đang và sẽ trở thành những di sản quý cho các nhà nghiên cứu KHXH và nhân văn sau này trong việc nghiên cứu những trầm tích di sản văn hóa dân tộc và là cứ liệu có tính thuyết phục mạnh mẽ nhất trong trùng tu, phục dựng lại các công trình văn hóa, lịch sử đã bị hủy hoại bởi thiên nhiên hoặc chiến tranh.

Trong khuôn khổ chương trình Hội thảo, Viện Thông tin KHXH còn tổ chức Triển lãm giới thiệu về kho ảnh EFEO đang lưu trữ tại Thư viện KHXH.